

ВПЛИВ СУЧАСНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Т.О. Войченко, к.е.н., доцент

*Київська державна академія водного транспорту
імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного*

Наростання розвитку процесу глобалізації обумовлює відповідний інтерес до цієї проблеми. На сучасному етапі в області економіки простежуються тенденції, що зачіпають різні сфери людської діяльності. Економіка є однією з фундаментальних областей, в якій відбуваються глобальні зміни. Розвитку світової економіки сприяють процеси глобалізації, що значно впливають на функціонування міжнародних економічних відносин. У процесі переходу до нової глобальної економіки більшість країн зайняті новими технологічними розробками, їх впровадженням всередині країни і за її межами.

Застосування сучасних інноваційних технологій позитивно впливає на функціонування і успішне просування бізнесу, що, в свою чергу, сприяє підвищенню економічних показників діяльності будь-якого підприємства. Позитивною тенденцією в галузі міжнародних економічних відносин є величезний прогрес в економічному розвитку, однак набуття багатства і досягнення процвітання відбуваються настільки нерівномірно, що перекося в економічному розвитку загострюють і без того серйозні соціальні проблеми і політичну нестабільність у всіх країнах світу.

Сучасна глобалізація втягує в свою орбіту найбільш розвинені країни, які відчувають найбільшу потребу у взаємній інтеграції і залученні до цього процесу якомога більшої кількості інших держав, але не в якості рівноправних, а додаткових учасників. Тому більшість країн світу все ще слабо інтегровані в глобальну економіку і відчувають себе швидше об'єктами, ніж повноправними суб'єктами глобалізації.

Для правильного розуміння даного процесу необхідно звернути увагу на суперечливість наслідків економічної глобалізації. Саме поняття все ще залишається предметом гострих дискусій, тому що розгортання даного процесу призводить до загострення протиріч у світовій економіці. Доказом тому є цілий комплекс глобальних проблем, з якими людство вступило в нове століття [1].

Глобальні проблеми зачіпають найрізноманітніші аспекти життя: світову політику і економіку, міждержавні та міжнаціональні відносини тощо. Економічна сторона даних проблем, на основі якої здійснюється взаємозв'язок всіх сфер життєдіяльності людей, при впливі на глобальні проблеми, націлена на пошук ефективних способів управління, на динаміку і розвиток економічних процесів і структуру відтворення.

В умовах глобалізації міжнародних економічних відносин основна частка господарства заснована на знаннях, які використовуються як фактор економічного зростання. З його допомогою забезпечується швидке зростання економіки більшості країн шляхом збільшення доданої вартості продукції, яка залежить від прикладних знань, новацій, швидкості реакції бізнесу на зміни, що відбуваються, з перевагою споживача, а не нарощуванням фізичних обсягів випуску товарів та послуг.

Слід зазначити, що тільки зростання процесу глобалізації дозволить досягти перспектив розвитку країн більш інтенсивними темпами. Це сприяє подальшому розвитку вільних зовнішньоекономічних зв'язків між країнами, розширенню доступу до передових технологій. Ефективне використання глобальних ЗМІ і сучасних інтернет-технологій призводить до того, що глобалізація прискорює світовий інноваційний процес в рамках міжнародних економічних відносин.

На сучасному етапі економічно значущим залишається процес взаємопов'язаного розвитку різних технологічних і нових наукових областей, які засновані на можливостях, що відкрилися, з використанням високорозвинених інформаційних технологій.

В результаті розвитку міжнародних економічних і господарських зв'язків підвищуються перспективи розвитку країн в рамках глобалізації економіки, зростає загальний потенціал для інвестиційних вкладень, збільшиться оборот капіталу між кредитними, валютними і фінансовими ринками. Це буде сприяти успішному розвитку людства в майбутньому.

На підставі вищевикладеного можна відзначити, що в умовах глобалізації світової економіки виділяють фактори економічного зростання, такі як: природні, які засновані на низькому ступені мобільності: земельні, природно-кліматичні; штучні фактори: інноваційно-технологічні, фінансовий і людський капітали, які характеризуються високим ступенем мобільності [2]. Взаємозв'язок і взаємодія цих факторів економічного зростання впливають на зростання національної економіки в цілому.

Підводячи підсумок вищевикладеного, необхідно відзначити, що особливості міжнародних економічних відносин засновані на глобалізаційних процесах, що відбуваються в економіці в даний час. У розвитку національної економіки процеси глобалізації мають неоднозначний характер, тому що вони є одночасно і зовнішнім фактором, і умовою зростання національної економіки. У сучасному світі кожна країна має можливість модернізації своєї економічної системи шляхом впровадження і активного використання нових технологій, які стали доступними всім на основі процесів глобалізації, що відбуваються у всьому світі.

Перелік посилань:

1. Жадан О. В. Феномен глобалізації як соціально-економічна проблема [Електронний ресурс] / О. В. Жадан. – Режим доступу : <chromeextension://ecnphl gnajanjnkctmbranpcdjoidceilk/http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/db/2012-1/doc/4/02.pdf>. – 11 с.

2. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / О. П. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. – Львів : Видавництво ЛКА, 2015. – 594 с.

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ

С.В. Волосович, д.е.н., професор

В.В. Свистунов, здобувач вищої освіти

Київський національний торговельно-економічний університет

У сучасній парадигмі економічного розвитку малий та середній бізнес починає набувати все більшої ролі й виступати основним фактором економічного зростання.

В країнах Європейського союзу частка малих та середніх підприємств нефінансової сфери в загальній кількості працевлаштованих складає 67 %, що перетворює їх на основного «працедавця». Частина доданої вартості, що ними створюється, становить 59 % від загального обсягу. Така розбіжність у кількості зайнятих і результату зумовлена нижчим рівнем продуктивності праці. Для малого і середнього бізнесу вона складає 39,9 тис. євро на особу, а великого – 56,6 [1]. Проте, це не говорить про їх загальну неефективність, розбіжність можна пояснити економією на масштабах виробництва та доступністю останніх наукового-технологічних досягнень для великих компаній. На противагу цьому, середній і малий бізнес спроможний на швидке пристосування до мінливого навколишнього середовища.

В Україні на малі та середні підприємства припадає 56,9 % від загальної доданої вартості. За напрямками економічної діяльності найбільша роль спостерігається у сільському, лісовому та рибному господарстві (82,4 %), а освіта та охорона здоров'я забезпечуються на 100 % ними. Частка у витратах на оплату праці, що припадає на ці підприємства, становить 58,8 %. Тобто, малі та середні підприємства мають системоутворюючу вагу в економіці більшості країн світу, забезпечують більш ніж половину всіх робочих місць і є основою розширення середнього класу і підвищення рівня життя населення.

Враховуючи їх велике значення, як в економічній так і в соціальній сфері, держави беруть активну участь у їх підтримці та розвитку. Кожна країна має власний, унікальний механізм та політику у цій сфері. У США інституційна структура державної допомоги має єдине урядове утворення – Адміністрація малого бізнесу (Small Business Administration).

Її діяльність зводиться до наступних основних функцій: забезпечення доступу до капіталу, здійснення державних закупівель, захист інтересів малих підприємств шляхом перегляду чинного законодавства, пред'явлення претензій від імені малого бізнесу та проведення різноманітних досліджень.

Важливим методом у роботі Адміністрація малого бізнесу, є те, що вона не здійснює прямого кредитування підприємств, а виступає тільки як гарант виплати кредиту банкам та інвесторам.

У 2014 році у Сполучених Штатах Америки з 10,9 млн новостворених робочих місць 7 млн було створено стартапами та малими підприємствами [2].

Організації, подібні Адміністрації малого бізнесу, було створено також в інших країнах, зокрема, у Великобританії – Національне Агентство з обслуговування малого бізнесу (SBS), в Німеччині – Генеральний Директорат малого і середнього бізнесу, ремісництва, послуг та вільних професій (DG VIII), в Японії – Агентство малого та середнього підприємництва (SMEA), в Польщі – Департамент ремісництва, малого та середнього підприємництва.